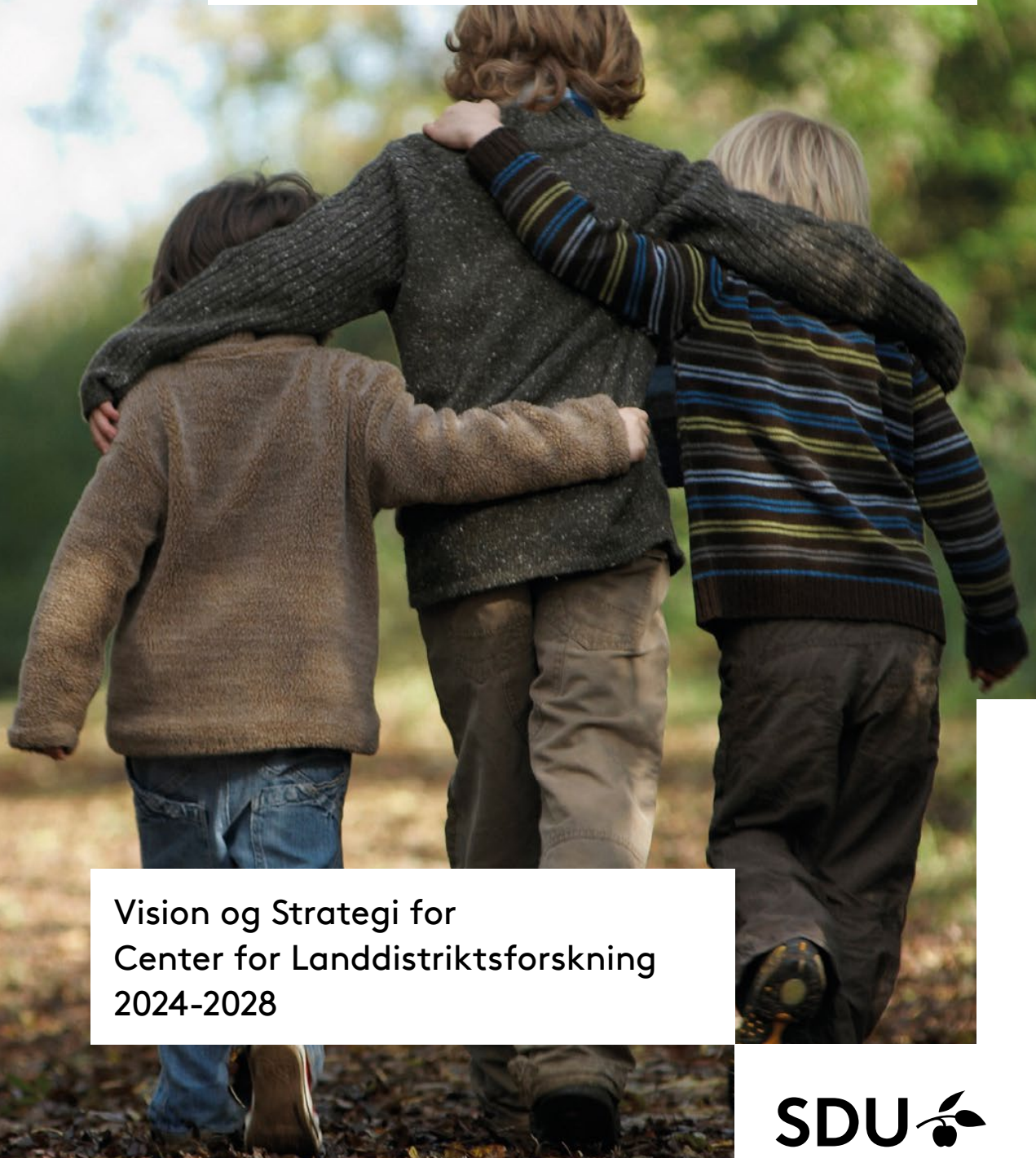

Bæredygtige

fremtider på landet

Vision og Strategi for
Center for Landdistriktsforskning
2024-2028

sdu.dk

Mission for CLF

- 1 CLF er et nationalt forskningscenter med internationalt udsyn.
- 2 Vi arbejder tværvideenskabeligt med komplekse problemstillinger for at forbedre vilkårene for landdistrikterne.
- 3 Forskningscenteret producerer uvildig og anvendelsesorienteret viden til at understøtte praksis og politik.
- 4 Vi har fokus på formidling gennem kommunikation og uddannelse.
- 5 CLF vil have impact af sin forskning til gavn for udvikling af landdistrikterne.

Center for Landdistriktsforskning er et universitetscenter ved Syddansk Universitet i Esbjerg, og "Strategi for 2024 – 2028" præsenterer kort de temaer, som centeret vil fokusere på i den femårige periode.

Formålet med strategien er at skabe et dybdegående og multidisciplinært vidensgrundlag for en bæredygtig udvikling i landdistrikterne set fra et lokalt perspektiv under overskriften "Bæredygtige fremtider på landet".

Forskning i bæredygtige fremtider på landet

Landdistrikterne er under fundamental forandring, hvilket har stor betydning for de omkring 1,1 millioner mennesker, der bor og lever i landdistrikterne og ikke mindst for forudsætningerne for at bo og leve i landdistrikterne i fremtiden.

Hvordan fremtidens landdistrikter kommer til at se ud afhænger i høj grad af de forestillinger, vi som samfund har om fremtidens landdistrikter, om hvilken værdi landdistrikterne og de mennesker der bor der har for samfundet og dermed af det netværk af beslutninger, der træffes.

CLF's overordnede perspektiv på bæredygtighed tager udgangspunkt i de mennesker, der bor og lever i landdistrikterne og herunder deres muligheder for:

- en økonomisk retfærdig grøn omstilling
- at opretholde inkluderende velfærdsydelser
- at opretholde og renovere boligmassen
- at tilpasse sig klimaforandringerne
- at have et godt hverdagsliv ud fra egne ønsker
- at have indflydelse på forvaltningen af og adgangen til det åbne land
- at opretholde og udvikle sociale fællesskaber

Her er det CLF's vision at være den centrale forskningsenhed, der programsætter, hvorledes disse perspektiver kan bidrage til at revitalisere landdistrikterne, sikre lokalt medejerskab, social bæredygtighed og ikke mindst lokal handlekraft, som er kendetegnende ved livet i landdistrikterne, og derfor er et gennemgående fokusområde for CLF's forskning.

CLF ønsker gennem sin forskning at bidrage med nye løsninger og udviklingsmuligheder samt at tilvejebringe viden, der understøtter at politiske beslutninger træffes med tilstrækkelig indsigt i og viden omkring, hvilke konsekvenser de har for lokalsamfundene, og hvilke faktorer der har betydning for bæredygtige fremtider på landet.

To hovedtemaer

i CLF's forskning 2024-2028

I forhold til bæredygtige fremtider i landdistrikterne er der i særlig grad to overordnede temaer på den samfundsmæssige dagsorden, som CLF ønsker at adressere i den kommende periode:

1: Den grønne omstilling

Den nødvendige grønne omstilling af vores samfund, som understreges af samarbejdsaftalen mellem staten, fagbevægelsen og arbejdsgiverorganisationerne, rummer store udfordringer i forhold til udviklingen af landdistrikterne, men også store potentialer. Derfor vil CLF's forskning i den kommende periode fokusere på muligheder for:

- At styrke lokal inddragelse og ejerskab særligt i forbindelse med etablering af vedvarende energianlæg.
- At identificere barrierer og muligheder for at danne lokale energifællesskaber.
- At tiltrække nye investeringer til landdistrikterne, og undersøge hvilken lokal effekt de forskellige typer af investeringer har.

- At nytænke den kollektive transport og mobilitet i tyndt befolkede områder.
- At samtænke den grønne omstilling af boligmassen med muligheden for at skabe lokal beskæftigelse og dermed løfte landdistrikterne.
- At omstillingen til en bæredygtig, plantebaseret fødevarerproduktion kan bidrage til den lokale/regionale udvikling og økonomi.
- At have lokal indflydelse på forvaltningen af det åbne land, herunder at finde plads til sammenhængende naturparker og nationalparker, udtagning af lavbundsjord og beskyttelse af drikkevand.

2: Ulighed i sundhed og offentlige services

Den stigende sociale ulighed mellem land og by bliver i højere grad set som en udfordring for et land i balance. Denne udvikling skyldes dels at de resourcestærke unge flytter til storbyerne for at tage en uddannelse, at socialt udsatte flytter fra by til landdistrikterne og at andelen af ældre stiger.

Når uddannelsesmuligheder og adgang til offentlige services samtidig generelt reduceres i land- og yderområderne, er det en selvforstærkende udvikling, hvor de unge ikke vælger at flytte tilbage efter endt uddannelse.

Der ligger således store forskningsopgaver i at undersøge hvordan man kan understøtte en bedre balance og tænke offentlige services på nye måder, som er tilpasset regionale og lokale betingelser. Det ønsker CLF gennem sin forskning at fokusere på, herunder:

- At belyse betydningen og behovet for stedsrelevante uddannelses- og sundhedstilbud.
- Samskabelse og inddragelse af velfungerende, stærke civilsamfund.
- Udfoldelsen af digitale velfærdsservices uden at ekskludere de digitalt udsatte borgere.
- Strategisk planlægning, boligrenovering, boligfornyelse og sanering af boligmassen
- Organiseringen og effekten af decentrale/mobile servicecentre

Der er således behov for at få belyst og afdækket både de udfordringer og muligheder, der gør sig gældende for at komme med i den grønne omstilling, finde gode stedsbaserede løsninger og finde modeller til at finansiere bæredygtige omstillinger og udvikling af cirkulær økonomi.

Forskning

på tværs af fag

og discipliner

CLF har et solidt udgangspunkt for at realisere visionen. Centeret består af en kernegruppe af højt kvalificerede og dedikerede samfundsvidenskabelige forskere, og med mere end 20 års forskning af høj international kvalitet og tætte samarbejder med relevante partnere indenfor området, har CLF en stærk position både lokalt, nationalt og internationalt.

En aktiv bestyrelse er med til at understøtte at centeret er godt forankret i de problemstillinger og interesser, som forskningen handler om.

Givet de komplekse problemstillinger der knytter sig til landdistrikterne, vil CLF fortsat have fokus på et bredt tværvenskabeligt samarbejde indenfor de natur- og humanvidenskabelige felter, hvor det er relevant. Derudover prioriteres det fortsat at være med i internationale forskningssamarbejder både i forhold til at lære af andres erfaringer og at kaste nyt lys over vores egne landdistriktsudfordringer og muligheder.

Vi bygger således videre på en stærk tradition, om at være på forkant med at identificere og forske i problemstillingerne inden de kommer på den politiske dagsorden, og har dermed solide og relevante forskningsresultater at byde ind med.

Viden virker kun, hvis det deles. CLF har en særlig forpligtigelse til at formidle den viden om landdistrikternes vilkår, udvikling og handlemuligheder, som centerets aktiviteter tilvejebringer. Det gør centeret på en række forskellige måder:

Policyunderstøttelse

Landdistriktsudvikling er en meget kompleks problemstilling, der deles i større eller mindre grad i alle de vestlige lande på tværs af befolkningstæthed. Det er centerets opgave, på et grundlag af grundig forskning og den opnåede viden, aktivt at bidrage til at understøtte politikudvikling både nationalt og kommunalt. Det gør centeret for eksempel ved at skabe og sprede viden, om hvilke tiltag der virker samt de handlemuligheder, der er i spil for forskellige politiske niveauer til at understøtte udvikling i landdistrikterne.

Relevante aktører

Det er ligeledes vigtigt for centeret at formidle sin viden om landdistrikterne bredt set. Derfor samarbejder CLF direkte med relevante interessenter, der gennem et frivilligt eller professionelt virke i eller for landdistrikterne, kan medvirke til at omsætte ny viden og resultater fra centerets forskningsaktiviteter til konkret handling og omstilling i landdistrikterne. Det er bl.a. LAG-koordinatorer og LAG-bestyrelser, kommunernes landdistriktsudvalg og -koordinatorer, lokalråd og lokale foreninger.

Presse, medier og undervisning

CLF bistår pressen med sin viden og med faglige vinkler på aktuelle problemstillinger inden for landdistriktsudvikling, ligesom CLF's egen hjemmeside, sociale medier og nyhedsbrev er opdaterede for på den måde at nå bredt ud og understøtte og nuancere den offentlige debat på området. Endelig har CLF en væsentlig opgave i forhold til uddannelse og efter- og videreuddannelse af kandidater med interesse for landdistriktsproblematikker.

Viden i spil

S D

Om CLF

Center for Landdistriktsforskning er et center under Det Samfundsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet, fysisk forankret på Campus Esbjerg. Med vores placering på den jyske vestkyst er CLF således tæt på det fænomen, som vi er center for.

Centeret indgår i en tæt idé- og erfaringsudveksling med interessenter, herunder myndigheder i landdistrikter, og samarbejder med nationale og internationale forsknings- og udviklingsmiljøer.

Centeret har en bestyrelse, hvis opgave er at bidrage til at sikre den fortsatte udvikling af centeret og den samfundsmæssige relevans af centerets forskning. Bestyrelsen består af repræsentanter fra dekanet på SDU, forskningsverdenen, den kommunale sektor, den regionale sektor samt en repræsentant for centerets medarbejdere.

CLF's økonomi og drift er baseret på en årlig resultatkontrakt med Plan- og Landdistriktsstyrelsen, midler søgt gennem offentlige og private fonde samt

samarbejde med regioner og kommuner.

CLF prioriterer partnerskaber og strategisk samarbejde med kommuner, regioner, organisationer, lokalt erhvervsliv og andre lokale aktører højt for at sikre forskningens relevans og formidling i praksis.

CLF arbejder for at få størst mulig værdi ud af midlerne til landdistriktsforskning fra private fonde såvel som offentlige instanser og for en langsigtet opbygning af kompetencer inden for CLF's strategiske forskningsområde.

Center for Landdistriktsforskning ledes af professor Egon Bjørnshave Noe.

E-mail: enoe@sam.sdu.dk.

Syddansk Universitet
Degnevej 14
DK-6705 Esbjerg Ø

Telefon: +45 6550 1000
sdu@sdu.dk
www.sdu.dk